

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

Кафедра інформаційної політики та електронного урядування

За підтримки:

Спільної програми Ради Європи і Європейського Союзу
«Зміцнення інформаційного суспільства в Україні» (Офіс Ради Європи в Україні);
GoogleУкраїна;
Українсько-турецького культурного центру «Сяйво»;
Державного агентства з питань електронного урядування;
ГО «Подільська агенція регіонального розвитку».

**ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО В УКРАЇНІ:
СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

Матеріали щорічної науково-практичної конференції
за міжнародною участю
ДНІ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА – 2015
(м. Київ, 19-20 травня 2015 року)

УДК 35.07:004:659/.4](063)

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою Національної академії державного управління при Президентові України.
Протокол № 47 від 23 квітня 2015 року

Інформаційне суспільство в Україні: стан, проблеми, перспективи : Матеріали щорічної науково-практичної конференції за міжнародною участю «Дні інформаційного суспільства-2015», Київ, 19-20 травня 2015 р. / Упоряд.: М.Малюга; За заг. ред. д.держ.упр., проф. Н.В.Грицяк. – «Видавництво «Тезис», 2015 – 226 с: іл.
ISBN 978-966-421-205-9, 2015. - 226 с.

Матеріали конференції включають тези доповідей учасників круглих столів «Державна політика в умовах інформаційної війни» і «Сервісна держава: можливості та перспективи для України».

Висвітлено проблемні питання розбудови інформаційного суспільства, запровадження механізмів електронного врядування для модернізації системи державного управління, демократизації взаємовідносин між владою, громадянами та суб'єктами господарювання; проблеми та перспективи впровадження інновацій в різних сферах життєдіяльності суспільства та держави; узагальнено вітчизняний та європейський досвід розбудови інформаційного суспільства; запропоновано шляхи утвердження свободи слова та інформації, забезпечення прав представників ЗМІ; розроблено пропозиції щодо модернізації публічного управління в контексті становлення інформаційного суспільства.

Для політиків, керівників органів державної влади та органів місцевого самоврядування, науковців, слухачів системи підготовки та перепідготовки державних службовців, а також для широкого кола читачів, зацікавлених означеними проблемами.

Матеріали публікуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-421-205-9

УДК 35.07:004:659/.4](063)

© Національна академія державного
управління при Президентові України
2015

Для громадян та приватного сектору переваги визначалися у підвищенні прозорості процесів надання державних послуг; антикорупційна спрямованість реформування системи державних послуг; доступність державних послуг; підвищення ефективності системи надання державних послуг. Тому слід зазначити, що основним критерієм розвитку е-урядування стали орієнтованість на результат та вироблення нового клієнтоорієнтованого підходу у роботі державних установ.

Впровадження е-урядування у Канаді йшло не в рамках великих проектів, та масштабні перебудови всіх процедур прийняття рішень і надання державних послуг - наявні послуги надавалися з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, і головна увага приділялася не технологіям, а якості послуг. Таким чином, можна виділити кілька принципів створення е-урядування в Канаді:

- організація послуг та інформації формувалася відповідно до потреб і очікуванням громадян;
- перші електронні послуги були загальнодоступними, простими у використанні і відповідали пріоритетам канадців;
- на початковому етапі впровадження електронних послуг не вимагало великих витрат часу і грошей;
- надані послуги були якісними і всеохоплюючими;
- особлива увага приділялася тому, щоб надані електронні послуги були конфіденціальними і безпечними;
- впровадження електронних послуг відповідала потребам населення Канади.

У Канаді при переході до е-урядування створено агентство “Service Canada”, яке надає громадянам універсальний пакет персоніфікованих послуг, доступ до яких вони можуть отримати з різних джерел - по телефону, через інтернет, чи особисте зверненні. У країні створено 320 таких центрів обслуговування населення, в яких зайнято близько 20 000 чоловік. Також працюють регіональні програми єдиного вікна, такі як Service Ontario та Service New Brunswick [2].

Завдяки впровадженню е-урядування істотно знижуються державні витрати при наданні послуг, підвищується ефективність та прозорість державного управління та збільшується активність громадян у діяльність держави.

Висновки. Досвід провідних країн світу свідчить про те, що надання державних послуг в електронному вигляді надає переваги як для громадян, так і для держави. З впровадженням інформаційних технологій у сферу державних послуг спрощуються адміністративні процедури, знижуються витрати часу на збір документів, підвищується рівень доступності та якості надаваних послуг, скорочуються адміністративні витрати, зростає рівень довіри громадян. Використання нових інформаційно-комунікативні технологій та впровадження моделі електронного уряду можуть бути ключовим фактором модернізації сучасного державного управління.

Список використаних джерел

1. UN E-Government Survey 2014 [Electronic resource] <http://unpan3.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-E-Government-Survey-2014>
2. Canada The Government online Initiative [Electronic resource] <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/unpan/unpan023528.pdf>

Глущенко Ю.А., к.е.н., доцент, докторант кафедри регіонального управління, місцевого самоврядування та управління містом НАДУ

ПУБЛІЧНА ІНФОРМАЦІЯ У БЮДЖЕТНОМУ ПРОЦЕСІ

Відкритість доступу до інформації – шлях до розвитку демократичного суспільства, проведення широкого суспільного обговорення найважливіших питань і підтримки ефективних дій урядів. Тож, покращення системи доступу до інформаційних і

комунікаційних технологій, форм інформації є важливим на шляху соціального, культурного й економічного розвитку.

Згідно ст. 7 Бюджетного кодексу України, функціонування бюджетної системи за принципом публічності та прозорості означає інформування громадськості з питань складання, розгляду, затвердження, виконання державного бюджету та місцевих бюджетів, а також контролю за їх виконанням [1]. Доступність інформації про бюджет встановлена ст. 28 Кодексу, яка передбачає обов'язковість інформування громадськості у відкритій пресі про прийняття рішень щодо проектів бюджетів, процесу їх затвердження, виконання та подання звітів.

Важливим кроком у бюджетній сфері стало також прийняття Закону України «Про доступ до публічної інформації». Особливістю доступу до публічної інформації є набуття органами влади більшої відкритості та прозорості для громадян, що значно зменшує можливість зловживань та порушень.

Публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених Законом[2].

До публічної інформації віднесено всю інформацію, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, визначену в статті 13 Закону інформацію, що знаходиться у володінні розпорядників, які не є суб'єктами владних повноважень (інформація щодо використання бюджетних коштів, виконання делегованих повноважень, умов постачання товарів, послуг і цін на них, інша суспільно необхідна інформація).

Публічна інформація є відкритою, крім випадків, встановлених законом. В деяких випадках, як виняток із загального правила, доступ до публічної інформації може бути обмежено згідно з частиною 2 статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

До розпорядників інформації, зокрема, віднесено юридичних осіб, що фінансуються з державного, місцевих бюджетів, бюджету Автономної Республіки Крим, – стосовно інформації щодо використання бюджетних коштів; осіб, які виконують делеговані повноваження суб'єктів владних повноважень згідно із законом чи договором, включаючи надання освітніх, оздоровчих, соціальних або інших державних послуг, – стосовно інформації, пов'язаної з виконанням їхніх обов'язків. При цьому особами, які виконують делеговані повноваження суб'єктів владних повноважень, можуть бути суб'єкти господарювання різних форм власності, громадські чи інші організації.

За даними досліджень неурядових організацій щодо прозорості бюджету Україна займає 19 місце в світі, що є досить непоганим результатом [3]. Поряд з тим, існують деякі проблемні питання щодо досягнення ефективності в цьому напрямі. А саме, згідно ст. 15 Закону України "Про доступ до публічної інформації" розпорядники інформації зобов'язані оприлюднювати інформацію про організаційну структуру, місію, функції, повноваження, основні завдання, напрями діяльності та фінансові ресурси (структуру та обсяг бюджетних коштів, порядок та механізм їх витрачання тощо) [2]. Проекти нормативно-правових актів, рішень органів місцевого самоврядування, розроблені відповідними розпорядниками, оприлюднюються ними не пізніше як за 20 робочих днів до дати їх розгляду з метою прийняття. Тоді, як згідно з Бюджетним кодексом України бюджет Автономної Республіки Крим, обласні і районні бюджети, міські (міст Києва та Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення) бюджети, інші бюджети місцевого самоврядування на наступний бюджетний період затверджуються рішенням Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної місцевої ради не пізніше ніж у двотижневий строк з дня офіційного опублікування закону про Державний бюджет України. Водночас, оскільки Бюджетний кодекс України встановлює вимоги до остаточних термінів ухвалення відповідних місцевих бюджетів, норма Закону щодо

оприлюднення проектів рішень не завжди відображає останні показники, що відповідно дезінформує громадськість.

Виходячи з цього, вважаємо за необхідне до п.3 ст.15 внести зміни щодо скорочення терміну оприлюднення проектів рішень місцевих бюджетів не пізніш як за 14 робочих днів. Зокрема, викласти у такій редакції: " Проекти нормативно-правових актів, рішень органів місцевого самоврядування, розроблені відповідними розпорядниками, оприлюднюються ними не пізніш як за 20 робочих днів (рішень проектів місцевих бюджетів не пізніш як за 14 робочих днів) до дати їх розгляду з метою прийняття". Що відповідно сприятиме підвищенню якості оприлюднення публічної інформації

Список використаних джерел

1. Бюджетний кодекс України: Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//zakon4.rada.gov.ua](http://zakon4.rada.gov.ua)

2. Про доступ до публічної інформації: Закон України від від 13.01.2011 № 2939-VI / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>

3. Україна - 19-а у світі за прозорістю бюджету [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.mediastar.net.ua/29579-ukrayina-19-a-u-svt-za-prozorsty-budzhetu.htm> – загол. з екрану.

Клімушин П.С., к.т.н., доц., доцент кафедри інформаційних технологій і систем управління Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України

АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ В СИСТЕМІ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

Відповідно до вимог Закону України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" в країні створено єдині дозвільні центри. Ці центри, як одна з складових дозвільної системи, мають відігравати величезну роль у формуванні інвестиційного клімату та розвитку економіки країни.

Отже, впровадження дозвільних центрів з'явилося одним із елементів надання електронних адміністративно-управлінських послуг в системі електронного урядування. Але функціонування єдиних центрів пов'язано з рядом проблем, які потребують свого вирішення. Проблеми розвитку дозвільних інфраструктур, перш за все, пов'язані з відсутністю системності в інформаційній політиці. До таких проблем відноситься вдосконалення роботи як сайтів місцевих органів влади, структурних підрозділів дозвільних центрів так і функціонування центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП).

Надання адміністративних послуг в Україні регулюється законом "Про адміністративні послуги", серед основних новел якого важливо вказати на такі: встановлення обов'язку належно інформувати споживачів адміністративних послуг, запровадження інформаційних та технологічних карток, врегулювання порядку та строків надання адміністративних послуг, встановлення обов'язку створення ЦНАП та розвиток на базі них електронного урядування.

Тепер є обов'язковим створення та функціонування веб-сайтів ЦНАП, на яких визначається порядок надання відповідних адміністративних послуг та реалізується проекти двохсторонньої взаємодії через електронні кабінети користувачів послуг. Надання адміністративних послуг в електронній формі також пропонується через Єдиний державний портал адміністративних послуг, через який суб'єктам звернення буде надана можливість отримання інформації про хід розгляду їхніх заяв, отримання за допомогою засобів телекомунікаційного зв'язку результатів надання адміністративних послуг, здійснення оплати за надання адміністративної послуги дистанційно, в електронній формі.

Ще одним напрямом розвитку електронного урядування за Законом є створення єдиної інформаційної комп'ютерної бази даних про адміністративні послуги – реєстру адмінпослуг. Метою цього ресурсу є ведення обліку адміністративних послуг і забезпечення відкритого і безоплатного доступу до інформації про такі послуги.

Карпенко О.В. УПРАВЛІНСЬКІ ПОСЛУГИ ЯК УЗАГАЛЬНЮЮЧА КАТЕГОРІЯ СЕРВІСІВ ОРГАНІВ ВЛАДИ: СУЧАСНА ТЕОРІЯ Й ПРАКТИКА	129
Добрівський Т.Г. ЕЛЕКТРОННІ АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ В УКРАЇНІ	132
Потій О.В. НАЦІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ В УКРАЇНІ. БІЛА КНИГА ПРОЕКТУ «ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ».	133
Лепеха О.Ю., Свешніков С.М., Юрченко В.В., Крижановський В.І. ПРАКТИКА НАДАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ПЛАТНИКАМ ПОДАТКІВ	135
Антоненко С.А. ПОБУДОВА ЄДИНОЇ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ	136
Алюшина Н.О. ЕЛЕКТРОННЕ НАСТАВНИЦТВО - ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В СЕРВІСНІЙ ДЕРЖАВІ.....	138
Балдич Н.І. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВОГО БЮДЖЕТУВАННЯ.....	139
Євмєшкіна О.Л. ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В СИСТЕМІ НАВЧАННЯ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ Е-УРЯДУВАННЮ	141
Шереметьєва Л.А. ФАКТОР ЄВРОПЕЇЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОЇ РЕКЛАМИ В НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЯХ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	142
Воробйова О.П. ВПРОВАДЖЕННЯ Е-УРЯДУВАННЯ У КАНАДІ: ДОСВІД МОДЕРНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ.....	144
Глушенко Ю.А. ПУБЛІЧНА ІНФОРМАЦІЯ У БЮДЖЕТНОМУ ПРОЦЕСІ	145
Клімушин П.С. АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ В СИСТЕМІ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ.....	147
Серенко А.О. ПРИНЦИПИ ДЕМОКРАТІЇ УЧАСТІ ЯК ОСНОВА ДЛЯ РОЗВИТКУ Е-УЧАСТІ ТА Е-ДЕМОКРАТІЇ.....	148
Соколова О.М. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТРЕБ ТА ЇХ СИСТЕМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ІНВЕСТИЦІЙНІЙ СФЕРІ.....	150
Щербина С.В. ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В АГРАРНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ	151
Дакал А.В. ПРОБЛЕМА МІНІМІЗАЦІЇ ОНЛАЙН-РИЗИКІВ ДЛЯ ДІТЕЙ: ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ	153
Линдюк О.А. ВПРОВАДЖЕННЯ Е-УРЯДУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ СЕРВІСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ.....	155
Матвейчук Л.О. СЕРВІСНА ЕЛЕКТРОННА ДЕРЖАВА: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ	156
Місюра В.Я. ПРІОРИТЕТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ СЕРВІСНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ.....	158

Наукове видання

ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО В УКРАЇНІ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник наукових праць

УДК 35.07:004:659./4](063)

Інформаційне суспільство в Україні: стан, проблеми, перспективи : Матеріали щорічної науково-практичної конференції за міжнародною участю «Дні інформаційного суспільства-2015», Київ, 19-20 травня 2015 р. / Упоряд.: М.Малюга; За заг. ред. д.держ.упр., проф. Н.В.Грицяк. – «Видавництво «Тезис», 2015. – 226 с: іл. ISBN 978-966-421-205-9, 2015. - 226 с.

Підписано до друку 19.03.2015 р.

Формат 60 × 84/8.

Папір офсетний. Друк різнографічний.

Гарнітура Times New Roman . Ум. друк. арк. 12,05 Наклад
300 прим.

© Національна академія державного управління при
Президентіві України 2015

© “Видавництво “Тезис”, ліцензійне видання, 2015. Друк
блоку і палітурні роботи ФОП Марцев О.М. а/с 3420,
Вінниця-32, 21032. Тел.:(0432) 69-11-79